

REDACȚIA

Arad, Deak Ferencz-u. Nr. 20.

ABONAMENTUL

pentru Anul-Îngar: 20 cor.
 pe 12 an 10 cor.
 pe 6 an 5 cor.
 pe 3 an 2 cor.
 Nr. de Duminică pe an 1 cor.
 Pentru România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile se trimit la

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-u. Nr. 20.

INSTRUCȚIUNI

Se va da la dispoziție a tuturor
 persoanelor care vor să se aboneze
 la Tribuna, să se adreseze la
 redacție sau la administrație.

Sunt abonați: la Tribuna, la
 cele două săptămânale, la
 toate cele trei plăți pe an.

Telefon pentru abonamente: 114.

Adresa pentru abonamente: Arad, Deak Ferencz-u. Nr. 20.

Biriunile recente.

Rugatu ne-am lui D-zeu și Cel prea milostiv a ascultat glasul rugii noastre.

Inspirați de o însuflețire divină ne-am început campania de alegeri și ce pot face Aradani, poate admira întreaga lume românească. Străinilor le-am arătat, cine suntem, ear alor noștri, ce putem săvârși. Trei cercuri ale comitatului nostru sunt reprezentate prin deputați români: d-nii Dr. I. Suciu, Dr. St. C. Pop și directorul jurnalului nostru: Ioan Russu-Sirianu, ear la viitoarele alegeri cei din Radna și Iosășel cu ori-ce preț vor să-și aibă și ei deputați cu program național român. Și dacă au fost când-va momente înălțătoare în uniformă ne istorică ciscarpatina, istoricul cu mintea înțeleaptă va găsi, de bună seamă deosebit de importante aceste biruinți electorale ale noastre, ear politicianul le va afla din toate punctele de vedere instructive. Între ele în-deosebi ultima biruință va pune la dispoziție chiar norme de conduită în politica omânească.

Genera biruințelor acestora e nițel mai veche, decât proclamarea activității parlamentare la noi.

Înțelegând cu atât de mare dosă de dreptate frunții noștri, că deșteptarea poporului nostru trebuie făcută de jos în sus, tabloul campaniei parlamentare s'a început la noi prin o serie de frumoase, interesante mozaicuri, prin lupte la alegerile comunale și cele comitatense. S'au purtat lupte înverșunate, cari din punct de vedere al tacticei au meritat, să fie cunoscute de noi toți, cei

de dincoace: ca atare jurnalul nostru le-a și prezentat publicului românesc.

Valul, ce acoperea ochii Românilor fu rupt, bruma pieri din câmpul de sentimente al inimelor, alungată de razele redeșteptătoare ale soarelui cel nou, ce se ivise pe orizont. Incetul cu incetul se trezi dorul românesc în inimile înstrăinate în urma înțelinerii ogorului nostru politic prin pasivitate. Ogorul l-am desțelenit, ca după sămănarea grîului cel roditor să putem aștepta o recoltă mănoasă. Când s'a hotărît, ca să intrăm și noi în luptă, mai aveam de uscat numai niște bălți și mocirle, ce până acum s'a încapăținasera față de străduințele noastre. Și... osana întru cei de sus... lucrul și-a avut spor binecuvântat; roadă a fost îmbelșugată.

Azi, când cu drag putem privi mănoasa recoltă, vedem, c'are dreptul proverbul: Cum vei ara, așa vei sămăna.

Lupta a fost luptă de titan, cu atât mai strălucită însă biruința.

Așteptatu-s'a cineva — puț cazul, ca nu cunoaște străduințele noastre — că după-ace atâtea cercuri neodose românești românești nu le-am putut recăștiga, așteptatu-s'a, repet la strălucita victorie, ce Vineri a raportat-o directorul ziarului nostru în Chișineu față de guvernamentalul Csukay? Una din cele mai ideale biruinți! Românii din cercul Chișineului pot fi mândri de așa frumoasă învingere. S'apoi să fi văzut atâtea chiu și cânt, bubuit de treascuri etc., să fi fost martor la așa însuflețire!

Inregistratorul obiectiv al acestor biruințe electorale în mod necesar va trebui să ajungă la convingerea și să și-o însemne,

ca și macesimă în luptele noastre politice: a) deșteaptă po-popul bun acesta și vrednic, atunci totdeauna va va fi cu tine; b) Aradani în campania electorală și-au făcut datoria (M.)

Deputații noștri. Campania electorală pornită de noi în urma deciziei dela conferința din Sibiu s'a terminat având în considerație împrejurări, cari au dominat în decursul acestei campanii, în mod strălucit. Iată-ne deputați: Dr. Ioan Suciu (Boroșineu), V. Damian (Baia-de-Criș), Dr. T. Mihali (Ileardamare), Dr. A. Novac (Sasca-m.), Dr. St. C. Pop (Siria), Dr. A. Vlad (Orăștie), Ioan Russu-Sirianu (Chișineu), Dr. Nicolae Comșa (Cristian). În Cehul-Silvaniei va fi balotagiu între dl G. Pop de Băsești și baronul Bornemissa.

Kossuth Ferencz în Viena. Duminecă înainte de amiază a fost Kossuth Ferencz în audiență la regele. Faptul acesta îl comentează foile maghiare aducând mari elogii casei domnitoare, că în fine i-a înțeles, eu aș zice, a fost silită să-l înțeteagă pe Unguri. Kossuth natural a predat M. Sale dorințele opoziției coalitate, cari vreau independența Ungariei, uniunea personală, ceea ce așa de greu le cade și peste tot vor voi să o împedice cei dela Viena. Iată unde duce o politică mioapă!

Reviste politice. „Patres conscripti” pūrarea ne dau sfaturi, căci, vezi Doamne, cei activiști au apucat pe cei laturalnice, adică ei nu știu sta acasă, nu știu să lase poporul în prada străinilor, că ei îndeamnă poporul, să nu se lase sedus de banii demonului. Fînd însă activiști atât de păcătoși poporul s'a răsunat alegând 8 naționaliști pentru dieta țării. Mare păcat! Un avocat român să lumineze poporul! Această e tradare! Foile pasiviștilor au fost foc și pară pe

ULRICH OMORÎTORUL

(LEGENDĂ GERMANĂ).

De zeci de ani o lume 'ntreagă geme
 Și de durere plînge chiar și Rinul,
 De când grozavul Ulrich, Palatinul,
 Urcat-a tronul-i plin de scumpe steme:
 Supușii plîng și-o lume 'ntreagă-l teme,
 Că-l foc de crud.

Pe chipul lui nici n'a lucit vr'o dată
 A zimbetului și-a blîndeții rază,
 Spre pradă și omor stă 'n veci de pază,
 Nici un străin în juru-i nu s'arată
 Că-l ica pe loc cea moarte ne'ndurată,
 Pe cât aud.

În luptă-l leu, și dus e svonu'n țară,
 Că el nebiruit e totdeauna,
 Că sfarmă tot și muge ca furtuna,
 Când sângeros s'asvârle ca o fiară
 Și prin dușmanii împarte foc și pară
 Și morți destui.

Dar într-o zi — așa povestea spune —
 Voind puterea'n lume să-și arate,
 Serbari dădu mărețe și bogate
 Și se grăbiră craii să s'adune
 Și petrecură mult ca'n zile bune,
 La Curtea lui.

Și-a opta zi poști să se măsoare
 Cu el în luptă dreaptă ori-și-cine:
 Veniră crai, dar nu le merse bine,
 Că jos din șea, ca penele ușoare

Îl prăvăli cu lancea-l lucitoare,
 La întâiul zbor.

Și se 'nsera, și sta să se sfârșască
 Cea luptă ce 'ncepuse dimineața:
 Izbând'asa n'avuse'n toată viața
 Vre-un craiu, ca'n luptă dreaptă să
 [trîntească.
 Atâți viteji, ce stau să se mândrească
 Cu faima lor.

Și acum simți și Ulrich bucurie:
 Că-l cel mai brav! — strigase adunarea,
 Cu-a lui izbânzi să 'ncheie vru serbarea!
 Își și chemase paju'n grab'să vie,
 Ca să-l ridice greaua armărie,
 Ca'n foc arzând.

Și crainicul acuma se gătește,
 Sfîrșitul astei lupte să-l vestească,
 Toți crai-au și pornit să fericască
 Pe 'nvingător, când iată'n trap sosește
 Un nou venit, și'n mijloc drept s'oprește,
 Să lupte vrînd.

În fier călit încinsă-l a lui față
 Și'n zale lucii trupul i-se îndoiaie.
 Pe coifu-l greu, de pene cade-o ploaie,
 Și stă nepăsător și se restață
 De uimirea tuturilor, și par'că'n viață
 Tot mândru-a stat.

— „Tirziu veniși să te măsoari cu mine,
 Viteze craiu, din plaiuri ne aflate?...
 Ei bine, iată, te primesc, fîrtate!...

Înlige-te pe șea s'atin-te bine! —
 Și Ulrich, crunt rîzînd, în goană bine,
 Ca un turbat.

Un zăngăt surd... Și lancea-l zăndări
 [zboară.
 De furie răcnește cavalerul,
 Își zvîrle lancea ruptă, scotînd fierul,
 Și zăngăt surd răsuna doua oară;
 Ș'uimiți sunt toți.

Că la pămînt întins e Palatinul!...
 Iar craiul ce-l'a'nvins, stă de-l privește:
 — „Viteze Ulrich mândru-l glăsuește,
 Jos la pămînt țînghite-acum veniți!...
 Să biruești nu te-a lăsat destinul,
 Că, vezi, nu poți! — ”

Și, făr' să l mai arunce o privire
 Pornește'n trap și nevăzut se face...
 Mirat'n jur, mulțimea toată tace,
 Și toți sunt prinși de frică și uimire,
 Că Ulric cel puternic peste fire
 Stă'n praf culcat...

Dar, înecat de furie'ncet s'ardică
 Înfrîntul craiului și, crunt spumînd, se jură,
 Să nu mai puie pâine 'n a lui gură,
 Pîn'ce, rîiat, n'o ține strîns de chică
 Cel cap al craiului ce făr' de frică
 La rușinat!...

Și n'apucă să mîntuie cuvîntul,
 Că'n fug'abia suflînd un om sosește:
 — „Mărețe craiu, cel-ce te-an'vins, privește,

activiști pentru procedura aceasta. Să le facem însă o mică observare. Avem lipsă de păreri contrare, ca astfel mai tare să ne putem valida și dacă după cele spuse de „Telegraful Român” în articolul „I-or legal” vor câncoti și mai departe ie recomandăm un lucru, anume să-și schimbe foile în reviste politice cu scopul de a discuta chestiunea politică din punct de vedere teoretic și al formalității, ceea-ce a făcut de altfel și până acum, ne aducând alt folos neamului, Noi? Vom păcătui și mai departe. Ce păcate frumoase și binefăcătoare!

Tisza va obstrua. Lui Tisza nu-i place de Andrassy, ear lui Andrassy de Tisza. De-aceea e decis Tisza să facă opoziție și se vorbește, că chiar de s'ar compune un guvern liberal, Tisza și cu mai mulți, decât are Bánffy va încerca să vadă, ce bine e a fi opoziție. Ear dacă la constituirea camerei deputatul Madarász Jozsef ar declara nevalabilă hotărîrea din 18 Novembre, el și al săi cu obstrucție tehnică vor cerca să împedecă constituirea dietii.

Și noi suntem!

Încă nu s'au liniștit pasiunile! Valurile mari, produse de agitarea sulletească în decursul alegerilor nu s'au așezat! În toată țara ziarele maghiare cântă osana, să bucure că va fi pe placul lor!

În Viena, zic foile maghiare, e mare surprinderea, că partidul Kossuth au eșit învingător, că ideile independiste au ocupat teren așa de vast, încât azi a le învinge e cu neputință, ear a le potoli ar trebui să curgă șiroaie de sânge!

Noi nu credem foilor maghiare, nu credem la surprinderi neplăcute, la evenimente neașteptate, căci ori cum, presupunem în cel dela Viena nu pic de prevedere, un pic de minte sănătoasă, întocmai pe cum și atențiune față de dezvoltarea lucrurilor din Ungaria.

Că la Viena au fost impresionați neplăcut, o credem, o admitem, dar, că ar fi fost surprinși negăm!

Nu putea să fie surprindere rezultatul alegerilor, când să știe, că persoana regelui,

innul casei domnitoare, persoanele din jurul monarhului nu erau cruțate, ci atacate în modul cel mai vrednic de cei-ce s'aratau plini de spiritul din patruzeci și opt!

Era cunoscut în Viena, pe cum în țară, că partidul liberal are același scop ca cel kossuthist. Doară publice le spuneau aceste ministrii Majestății Sale, așa că neorientare și neștiință în această chestie nu să poate admite, căci aceasta ar fi insultă! Să știa că are să se întâmple ceea-ce s'a întâmplat, numai nu s'a crezut, că are fie așa în grabă!

Educațiunea, spiritul public, toate împregiurările exploatate în interesul maghiarismului e cu neputință să nu fi fost observate în Viena și e cu neputință să nu fi fost pregătiți la aceasta lovitură, să o chie-măm așa! Numai evenimentele s'au precipitat impinse și pregătite probabil de aceia, cari păreau mai moderați, dar în adâncul inimii lor și ei ardeau de dorurile, care se îmbulzeau în inimă colegilor patruzeci și optiști!

Ziarele maghiare au raportat unele, cari erau menite a ne potența convingerea, că în Viena noi nici, că suntem considerați, și că Maghiarilor s'a dat voie liberă să facă cu noi ce voesc, ear legea despre egală îndreptățire a naționalităților nici au fost siliți a o observa, a fost literă moartă.

Multe abuzuri și multe calcăci de lege s'au comis, și toate în conta noastră!

Piângerile noastre la tron nu au ajuns, și azi nu suntem considerați în sferele înalte, unde să fac toate combinațiunile posibile imaginabile, și la urmă să trezesc cu mari decepțiuni, cari apoi voiesc a le imputa unuia s'au altuia, în loc ca să zică «Mea culpa»! și nu să coboară să ne vadă, să ne întrebe, ce ne doare, să ne șteargă lacrimile, să ușoreze traiul greu!

Nu suntem băgați în seamă, cu toate că și noi suntem în această țară un număr destul de mare, cu toate că am apărut, țara, am vărsat șiroaie de sânge, pentru tron stând și-am dus armele țării și dinastiei la biruință. Lacrimi nu mai avem, averea ni-o duc, sângele în tot minutul e gata să ni-l

vărsăm de nou, și totuși, pare că noi nu suntem! Și totuși, dați titluri, desconsiderați, batjocoriți noi suntem! Veni-va timpul când apăsătorul are să-ne ceară sprigin: și noi cum vom răspunde?....

Noi ne vom interesa și în viitor de soarta poporului nostru român și de bunăstarea patriei noastre, prin ce vom adevăra că și noi suntem un popor vrednic de o stare mai bună!

Succesele noastre au fost foarte frumoase, deși nu am eșit cu isbândă în toate locurile unde am candidat naționaliști, și un ziar speriat, de rezultatul produs în masele poporului și cei străini de neamul nostru, au reflectat, că în viitor se va îngriji sistemul să reintrăm în pasivitate! Ce va aduce ziua de mâine nu știu, dar un lucru are să ne mângâie, că de s'ar îndeplini amenințările, învingerea și opinia sănătoasă a țării întregi are să fie pe lângă noi, și ticăloșia puterii brutale s'ar demasca ea însăși pe sine. Avem însă speranță bazată, că lupta aceasta ce s'a dezvoltat, are să ne ducă la învingere, căci va peri lumea, dar dreptatea rămâne!

Momentele mari, în cari se vede, constată, cine suntem, nu ne-au găsit nici când bolnavă societatea. Ghimpi sunt; dar din rose sălbatice putem face prin cultivare națională, prin organizație serioasă treburi bune putem arăta, că și noi suntem.

Nu caute nimeni prilej mai fericit decât a face bilanțul sufletesc al poporului nostru ca și prezenta campanie electorală. Nu e banal, cu inimă și gând curat ne-am apropiat la alegeri de sufletul ospital de ideile bune al poporului: poporul, unde i-am spus cine suntem, unde i-am deschis ochii sufletului ne-a înțeles și bucuros ne-a dat, ceea ce am cerut dela el: ne-a dat nouă vot sau. A trebuit să-i spunem însă, cine suntem. Eată cheia succeselor campaniei noastre electorale și a nesucceselor ei. Și 'n mod acesta în timpul asta de tranziție deputații nostri și cu ei poporul nostru de o parte de altă concetățenii nostri și străinătatea curioasă s'au convins, că: și noi suntem

Rănit, colo, măsoară acum pământul,
Trinit de cal, când luatu-și-a avântul
Și-l colo'n crâng!...

— „Cinci mii de galbeni ai!...” — și'n
[fuga mare
Se îndreaptă către crâng, grăind cu fală,
Grozavul Ulrich: „Da-voiu crunt năvală
Spre el acum și fără de cruțare
Capu-o să-l taiu!... Pe cel plin de 'ngâmfare,
Am să-l întring!...”

El zice și aruncă cu tarie
Spre 'nvingător, ce jos acuma zace;
— „Oh, da, gemu rănitul, n'am ce-ți face!...
O vad doar toți, dar spun ca să se știe,
Că răzbunare-ți cer în veșnicie,
Ucis de sunt!...”

Dar n'apucă sârmanul să sfîrșească,
Ca Ulrich dintr'odată capu-i tae,
Cu ochii plini de-a furiei vâpăie:
— „Aicia jur — striga — să se zidească
Un schit mare, cum n'o să se găsească
P'acest pământ!”

„Și temelie acest stârv l-o-iu pune!...”
Și, crunt rîzînd, îl bate cu piciorul...
Pe toți cutremuratu-i-a fiorul,
Spre cer ridică ei priviri nebune
Ș'un cap tăiat zăresc spre-soare-apune,
Grozav rîzînd...

Trecut-au ani d'atuncia mulți, și schitul
E gata tot și sus își înalță fruntea,

Și norii stau supt el plecați ca puntea
Și zidul lui mai tare l, ca granitul:
Și mult va tine, mult, cât nesfîrșitul,
Mereu trăind.

Plin de mândrie Ulrich îl privește:
— „O, de-aș trăi cât el! — își zice 'n sine.
Grăi, și'n vis, în noaptea care vine:
— „Da, vei trăi”, o voce-l glăsuiește,
Cât schitul tau!... Și viața-ți se sfîrșește,
Când jos l-or da!” —

În veselie mare se deșteaptă
Grozavul craiului: „trăi voi pe vecie” —
Își zice el — dar fără, biet, să știe,
Că viața ce de-acuma va, l'asteaptă,
Răsplata fi va groaznică și dreaptă,
Ce-o căpata.

Ca, vezi, d'atunci trecut-au ani sute,
Bătrân e Ulrich; viața-i e povară:
Vecinii nu-l mai tem, și-ar vrea să piară,
Căci vitejie, fală-l sunt trecute
Și faima lui și-gloria-as pierdute
De veci, v'o spu!

S'un prunc îl poate-acum da jos în luptă.
Zadarnic moartea lui acuma-și chiamă,
Că viața lui e numai lungă teamă,
Ba chiar vasalit, fața lui cea suptă
Rid când o vad și moartea nu se'nfruptă
Din viața lui.

Chemat-a meșteri iscusiti în toate
Și-a juruit tot aerul din ladă,

De vor putea, ca jos să dea grămadă
Acel schit... Dar în zadar, căci mii
De meșteri se căznesc, și nu se poate
Da schitul jos.

Și tremură de jale cruntă craiul,
Și 'n jețul lui se 'nneacă 'n grea mînă
În jurul lui e jale, pustiire,
De curtezanii pierit-a 'ntreg alaiul,
Și numai el, sârmanu-și duce traiul.
De chinuri ros.

Dar într'o sară trist un om s'arată
Și zice craiului, de poate să-l vorbească
— „O, Ulrich, vreau — porni să glăsuiești
De viața-ți să te scap, de-mi dai pe
Comoara ta de bani nenumărată!
O vrei, ori nu?”

Uimit se scoală craiul și-l vorbește
— „Tu pari plănând, putea-vei fi înșel
Să faci tot ce-o 'ntregă lume mare
N'a săvârșit?... Dar, iată, vin', pri
Grozavul schit ce 'n lun'acum lăcesc
Să-l dai jos tu?”

— De pot sau nu pot, ce-o să-ți pester
Grăi străinul — și din sânu-i scoate
Un sac cu praf. Îl vezi?... de vrei, se po
Ca pentru fiecare sac să-ți dai tu m
De aur unul, și-apoi pentru vecie,
Dobor cel schit...

Si după-ce în decurs de decenii nu s'a auzit glas român în politica activă dela noi, în sesiunea parlamentară, ce se va deschide, fiindu-ne acolo deputații dovedim, că ori când vrem și ori și unde vrem: și noi suntem!

Nepuțând răspunde separat număroșilor prieten cart m'au felicitat cu privilegiul alegerii dela Chișineu, îi rog pe această cale să primească sincerile mele mulțumiri.

Arad, 12 Febr. 1905. I. Russu Șirianu.

Iubileul ziaristic românesc ciscarpatine.

Mare zi pentru ori-ce ziaristică românească ziua de ieri!

Ori-ce bransă de activitate își are corporațiunile sale; ori-unde există, cum s'ar zice, un sindicat, al celor, ce au aceeași ocupațiune.

Asta e un lucru de tot firesc, în urma ocupației, în urma constituției intelectuale analoage, în urma înclinărilor și aplicațiunii dezvoltate prin forța necesarmente impunătoare a ocupației zilnice, grupuri de oameni găsim în societatea noastră de azi, grupuri cu egale idealuri, cu mult sau mai puțin același cerc și sferă de cunoștințe ai opinii, cu aceleași pasiuni și nevoi. Și dacă unde-va să simte asta trebuință, la noi se impune.

Ne trebuie un sindicat al ziaristilor români ciscarpatini. S'ar evita în chipul acesta discuții și deosebiri de păreri inutile și discuțiile acestea s'ar tracta în societatea, respective ședințele societății speciale și nu în largul mării publicului românesc.

Ar isori din un așa sindicat nespuse de multe lucruri bune; dar despre altă chestie e aici vorba.

Ori cât de precară e situația ziaristilor români de dincoace de munți, ori-cât de răsfleți sunt cei aruncați prin colțuri românești, ca jertfiindu-se pentru neam să-lă-

tească cultura și să susțină românimea și în cele mai ascuse cătune ale acestei rețele, ce se cheamă poporul românesc, unde prin fiecare gaură caută dușmanii să se vire să-l dărâmbuie, o atmosferă comună îi nutrește, idei comune le stăpânesc mintea ear inima vibrează la aceleași acorduri. Ca atare să nu se creadă, că hiperbolizez, când vreau să vorbesc de un posibil iubileu al ziaristicii noastre.

Căci iată, din clasa asta atât de precară situată a fost invitat ieri de cercul Chișineului cu mare majoritate, ca să-l reprezinte în dieta țării, colegul nostru, dl Ioan Russu-Șirianu.

La alte neamuri mai bine situate ziarul e putere, dinaintea căreia se închină regi, principi, împărați și puternici ministri. La noi cel de dincoace treapta cea mai înaltă între noi a suit-o în improjurările sociale, directrul ziarului nostru: dl Russu-Șirianu. Și faptul asta înseamnă foarte mult!

Românii din cerchul electoral al Chișineului au adus cea mai plăcută ofrandă ziaristicii noastre, când au ales de deputat de tal pe confratele nostru dl Russu-Șirianu.

E semnul vremii pentru noi ziaristi români acest fapt. Ca atare cu tot dreptul alegerea colegului dl Russu-Șirianu trebuie de noi iubilată: iubileu al nostru, al ziaristicii, dar peste tot al neamului românesc, nu numai din punctul de vedere, că e una din cele mai înaltătoare biruințe din campania noastră electorală, dar și din faptul, că s'a înțeles adevărata importanță a ziaristicii noastre.

ELECTORALE.

Cercul electoral Bega Szt. György (cm. Torontal).

Cauzele căderii păr. U. Petrovici la alegerea de deputat.

(Urmare și fine.)

Tot asemenea și din Toracul-mare, — afară de antistia comună, preot Marius Tempea (popa Măriuță cum îi zic oamenii) care la banchetul lui Pap Géza a zis, că comite păcat strigător la cer, cel-ce nu votează pentru Pap Géza, în vecii

vecilor, atâta bine a făcut Românilor, deși chiar pe dinșul în fruntea unei deputațiuni din Toracul-mare, nu l'a primit în locuința sa din Elemér, comună aparținătoare acestui cerc, o zi întreagă, pretextând că nu e acasă, deși martori demni de crezământ afirmă contrariul, afară de răstăciții învățători Petru Avramuț și Iuliu Raga și vre-o 2—3 din familia bancrotatului și jidovețul Iosif Secoșan, toți până la unul, au votat cu candidatul național.

Laudă și cinste li-se cuvine cu atât mai virtuos bravilor Torăcenii, pentru că în urma uneltirilor renegatului notar Kécsi, — dupăcum însuși a mărturisit în casa unelei sale a preotului Lupșa, căruia după alegere i-au spart ferestrele, — Torăcenii au votat mai în urmă, stând înfrig, sub c'ul liber, nemâncăți și nebeuți de dimineața până noaptea la 10—11 ore, postăți 1/2, klm. depărtare de urnă. Căci toate ospătăriile le-a ocupat contra candidatul, ca pe cale artificială, prin beuturi, țigări și pupricăș se înfilitreze însuflețirea forțată, ce se putea ceti de pe fețele aderenților săi, așezați în sălile încălzite, ale școalei comunale, unde s'a ținut alegerea.

Din comuna Ecica-română în frunte cu vrednicul preot V. Magdu și bravul învățător Iuliu Magdu, cu excepțiunea învățătorului Valeriu Ghilazan, supranumit Maglașul Bănatului, a fraților lui, și a antistiei comunale, toți au votat pe partea noastră, onoare lor. Mai rău am stat în comuna românească Iancabid, fiind preoții de ambele confesiuni, atât Nicolae Raichiei gr.-or. cât și moralistul preot inv. gr.-cath. Conda, cei mai fervenți corteși ai stăpânirii, turma fiind fără păstori s'a împărțit în 2 părți: 2/3 au votat cu votat noi, iar 1/3 cu dușmanii bisericești, și școalei noastre. Cătră cei buni s'au alăturat și puținei bisericești, Români din filiala Clec, votând toți pe partea noastră.

Dumnezeu să-l țină!

Între frații alegători sârbi și slovaci din întreg cercul în majoritate preponderantă partizanii noștri, am remarcat pe un unic învățător dl Pirotanovici din Szerb-Elemér, ceilalți, împreună cu preoțimea au avut ținuta lui Juda.

Preoțimea catolică cu învățătorime cu tot deși în mare parte din părinți germani e renegată în înțelesul strict al cuvântului. Toți până la unul sunt campanii respădării limbii maghiare printre Germani, angajându-se la desnaționalizarea consăngenilor lor, și fiind cei mai aprigi sprijinitori ai guvernului respective ai candidatului guvernamental, votând cu toții cu el, persvadând, indemnând și capac tând, terorizând, în fel și chip, prin apucături, pe alegătorii nemți din 10 comune, a vota contra noastră, cea-ce durere, le-a și succes, în mare parte. Alegătorii maghiari din Torda și Magyar-Szent-Mihály, însă n'au ascultat sfatul conducătorilor lor, ci majoritatea a votat cu noi. Alegătorii din comuna mixtă Erzsébetlak, o colonie înființată anume, ca la alegeri se soată învingător totdeauna pe candidatul guvernului, fiind în legături contractuale cu erariul, au fost aduși de sbirii stăpânirii cu tren separat, și escortați până la urnă, ca niște delinquenți.

Pentru conducerea alegerii au fost esmiși în calitate de preșidenți: Bielek Antal asesor la sedria orfanală în Becicherecul-mare și Gross György preot catolic în Bega Szent-György, purtându-se ambii în mod revoltător de nedrept față de noi. Chiar și tragerea sorții, că a cui alegători să înceapă votarea, s'au întâmplat în mod abuziv, scoțând Pielek o țidulă cu numele lui Pap Géza din buzunar, anunțând, că pe protegiatul puterii se votează întâi. Bărbații noștri de încredere în frunte cu vrednicul avocat dl Dr. Chivoi din Becicherecul-mare, încă din politeță n'au obiecționat nimic. Din motive ridicule ni s'au excepționat 34 alegători, iar la denunțarea notarului spion Kécsi, Bielek a îndrumat pe candidatul nostru a părăsi coridorul localului de alegere, pe unde treceau alegătorii, prin spăliatul compus de traira, de notari, vice-notari, scrietori, jidani, dascăli și popi din 21 comune, toți arangeri cu pene în pălării, provăzuți cu bilet de liber parcurs prin cordonul de geandarmi și miliție, în frunte cu îngâmfatul profesor Daniel Ferencz, cu toată haita de scrietori și practicanți ai săi.

Pe seama partidului nostru s'au extradat 6, zi șese bilete de legitimare, dintre care două bilete s'au revocat în decursul alegerii, fiind 2 dintre cei mai buni arangeri ai noștri deținuți sub

Necrezător e craiul, dar se pleacă:
Na, ține cheia mea, și 'n grabă du-te,
Iea saci de aur zeci și miș și sute,
Numai amarul vieții, vai, să-mi treacă,
Să mă mai bucur doar și eu o leacă,
Murind tihnit!... —

A zis, și ca prin vis străinul piere,
Si 'n hohot lung de rîs zbucnește afară...
Si 'n noaptea-aceia chiar vecinii aflare,
Că 'n pivniță 'n castel, în grea tăcere,
Un om necunoscut și'adun'are,
În saci, grăbit.

Si tot atunci la schit îl și zăriră
Cum grămădea la saci supt temelie;
Si nopți trecură așa, și, când să vie
A șaptea noapte, muniții tresăriră
Si tremur lung scânteile țîșniră,
Din vechiul schit.

Un tunet prelungit prin văi răsună,
Si schitul în bucăți se risipește
Șo lume 'ntreagă 'n juru-l se uimește,
Căci lângă schit, mănăst ca de-o furtună,
Sosește craiul Ulrich, și s'adună,
Să-l vadă, toți!...

Stă craiul drept și 'ntinerit el pace,
În juru-l sar bucăți de fier și stîncă,
Și urla de vuire valea-adîncă
Si totuși neclintit și'n nemișcare
Stă el, și'n jurul lui de foc e-o mare.
De mit de coți.

Si iată, că din mijloc, țîșnind s'arată
Un om fără de cap: — „Hei craiu puternic,
M'am răsunat! Acum ești un nemernic!”
Si omu'ntinde mîna-l descărnată
Spre craiu, ce-umil se pleacă, și deodată
L izbi, pierind.

Si cade craiul jos, plin de durere,
Si ca prin vis îl fulgeră prin minte,
Cum el odat' armat și-a-tot-putinte,
Ucise un om rănit, fără de putere:
„Iertare...” abia șopti, dar glasul-l piere.
Cu el murind!

(Sămăntorul.)

I. M. Marinescu.

O cugetare pe zi.

Frumșetea ea e o scrisoare de recomandare al căreia credit nu e de lungă durată.

Contra mirosului pe zi. Să se facă gargară de trei ori pe zi cu bioxid de hidrogen, 50 gr.; soluție boricată, 150 gr. Să se spele dinții cu periută după fiecare mîncare.

HAZ.

Între prietene.

— Îți place, Elizo tinărul care era aseară la teatru?

— Da, nu e urât. Te iubește?

— Da, la nebunie!

— Apoi, atunci e un dobitoc.

pretext, că au coteșit în tabera contrară, iar cei 4 arangieri rămași, scribierii fibirăului ca Grubacski, le erau tot în călcăie, nu cumva să prindă vorbă cu vre-un alegător din tabera lor. Ba impertinența sumetului fibirău a mers până acolo, încât a interzis candidatul nostru a discuta cu prietenii săi Dr. Petru Hubian medic cercual și Teodor Cioban vice-notar în Toracul-mare, fără ca numiții domni să fi avut vre-un cuvânt de zis, la purtarea brutală și sălbatică a fibirăului încrezut, făcându-se și el coadă de topor în mâna dușmanilor de moarte ai poporului nostru, din care fac și dinșii parte și care popor i-a preferit când i-a ales, fiind sânge din sângele lui, și os din oasele lui.

Pe lângă toată purtarea scandalosă în locul prim a popilor și dascălilor români, sârbi, slovaci și catolici, onoare excepțiilor, și pe lângă toată presiunea, amenințarea, terorizarea, coruperea alegătorilor cu beuturi și mâncări delicioase, dându-se un banchet splendid mascat cu 14 zile înainte de alegere, în Béga Szent-György și plătind participantele proforma și pentru ochii lumii, 1 (una) cor. de persoană; totuși poporul, talpa țării s'a pronunțat în mod impunător contra politicii oprămoare reprezentată prin candidatul oficios, adictul tuturor guvernelor liberale, începând de la Coloman Tisza tatăl până la Stefan Tisza fiul fără să-și deschidă gura vre-odată în parlament, afară de necazurile când a pronunțat pe „igen” adevărată primese.

Din 1971 alegătorii, căli au votat de tot, candidatul național a întrunit 867 și cu cele 34 respinse 901 voturi. Prin urmare dacă era alegerea liberă, după-cum prescrie legea, primindu-se toți votanții părintelui V. Petrovici, și dacă preoții și învățătorii noștri, cari cu toți știau încă de pe timpul alegerilor la comitat, că vom avea candidat național, dându-se avis în „Tribuna”, nu să face-au trădători de neam, sigur mai treceau din tabăra căpătușilor 102 alegători independenți pe partea noastră, cât era de ajuns ca iubitul nostru candidat să fie ales.

Dar ce n'a succes la primul asalt, va succeda la al doilea sau la al treilea. Inceputul s'a făcut. Gheața e spartă. Succesul moral fiind pe partea noastră, nici învingerea nu poate întârzia mult!

Trăiască partidul național român din cercul electoral Béga Szent-György. Trăiască viitorul nostru deputat național Vichentie Petroviciu preot ort. rom. în Toracul-mic. Trăiască alianța naționalităților! *Mai mulți alegători.*

Dela alegerea din Vințul de jos. În 26 Ian. a c. a fost stabilită alegerea de deputat în cercul Vințul de jos, unde și noi Români ne-am avut candidatul nostru național. Se înțelege că candidatura dlui avocat Dr. Iuliu Maniu a produs o bucurie mare pentru Români adevărați ai acestui cerc, dar totodată o îngrijire și frică pentru Ungurii înspăimântați de gândul, că candidatul lor guvernamental nu va mai putea fi ales. De aceea Ungurii mânați de frica morții politice, care-i va ajunge în cercul acesta locuit în majoritate absolută de Români, n'au cruțat nici un mijloc și nici o armă, prin care să asigure reușita candidatului guvernamental. Dela cel mai înalt ofician al comitatului până la cel mai mic reprezentant al comunei, cu toții unul ca unul, umăr la umăr s'au silit să delature acest pericol. Ba chiar și secta aceea urgisită de toată lumea a finanților umbla din sat în sat pe la licențieri și traficanți amenințându-i cu pierderea drepturilor lor, dacă nu vor vota cu candidatul guvernului.

Pretorii asemenea din sat în sat băteau la ușa românului și pe lângă mituire, intimidări și amenințări mârșave se nisuiu a seduce pe popor, ca să meargă cu ei, căci la caz contrar va fi val și amar de viața lui. Notarii în timp de noapte băteau la ușile traficanților și licențierilor și îi amenințau, că dacă nu vor merge la votizare cu ei, le închid crășmele și traficele.

Pe economi, pe cari nu-i puteau înfrica cu lucruri de natura aceasta îi amenințau cu dare, cu arunc și cu diferite competențe erariale.

Terorizarea aceasta a mers și mai departe, căci ei nu s'au îndestulit numai cu amenințările acestea, ci în ziua plecării nu s'au rușinat a se prezenta încă des de dimineată pe la casele alegătorilor și a i lua din așternut cu forța, ca să nu-i peardă. Dar nu s'au silit a sili să se prezinte la votizare încă chiar și pe cei greu bolnavi. Astfel din comuna Drașov pe un crâșmar român greu bolnav cu puterea l'au pus în căruță și l'au transportat până la Cunta, de unde apoi cu trenul l'a trimis la Vințul-de-jos, ca acolo să-și deie sufletul în mâna Creatorului înainte de a comite, la insistența pretorelui din Cunta crimă în contra neamului său.

În comuna Dostead, unde poate pretorele și notarul nu s'a putut prezenta în ziua plecării, acolo a fost trimisă gendarmeria, ca aceia să pună cu forța lucrurile la cale. Tot gendarmeria era mijlocul brachial, prin care în Vințul de jos pe alegători în sala de votizare.

Și — durere — mârșeveniile acestea ale oficianților și-au avut rezultatul dorit. Căci mulți dintre români, și cu deosebire cei cu licenții și trafici n'au întârziat a face pe plac pretorilor și notarilor. Cu deosebire e de condamnat purtarea cea rușinoasă a mărginenilor resfirați pe la sate, cari toți oameni cu carte și umblați în lume, nu și-au știut chiemarea lor față de neam. Pe când mărginenii de acasă, toți unul ca unul s'au grupat în jurul candidatului lor național, — pe atunci cei dela sate nu s'au silit a trece în tabăra contrară, unde împreună cu asupritorii noștri și al lor au luptat fără de nici o remușcare în contra candidatului nostru național, care e sânge din sângele nostru și al lor. Laudă acelora, rușine acestora!

Cu atât mai rușinos lucru au comis însă unii dintre conducătorii poporului, adică preoții. Astfel părintele George Cutean din Oarda și Ioan Pataky din Berghin, cari deși oameni inteligenți puși în fruntea unui popor spre a-l lumina și conduce la tot ce e bun și frumos, totuși nu s'au silit a trage în prăpastie și pe credincioșii lor. Ei nu s'au rușinat a purta peană roșie în pălărie, steag național unguresc în fruntea credincioșilor lor, ba a ținea ambii chiar și toaste, în cari se declare, că isbânda candidatului guvernamental, care singur e chemat să ne reprezinte pe noi în dietă, să ne vindece ranele, e identică cu voința poporului român din acest cerc.

Domnii preoți respectivi și-au uitat poate, că ei nu reprezintă pe poporul român, că ei au părăsit, ba chiar tradat acel popor, din sudoarea căruia trăiesc.

Demn de compătimire e și micimea de suflet a părintelui Ștefan Medeșan din Gusu și Ioan Dăian din Sângatin, cari ambii sub pretext, că sunt bolnavi, au rămas acasă. Cu deosebire părintele Medeșan din Gusu nu s'a rușinat a minți, ceea-ce de altcunum atât de tare îl caracterizează, zicând cătră credincioșii săi, că e bolnav suferind de picior, ear când l'a ceretat înainte de plecare un coleg vecin, dânsul nu mai era bolnav, ci dus în pădure după lemne.

Totodată întreb și pe părintele Ștefan Morariu din Cunta și Zaharie Mihăilă din Limba, că ce i-a împiedicat de n'au venit la alegere? Nu cum-va au fost și dânsii morboși?

De altcunum le zic tuturor acelora, cari parte nu s'au prezentat la alegere, parte s'au prezentat, însă nu și-au împlinit datorința, așa precum se cuvenea — ca să-i ajungă lacrimile și blăstămurile acelea ale românilor, cari au isbucnit din piepturile lor adevărat românești la auzul căderii candidatului nostru român național.

„Dixi et salvavi animam meam!”

Secășanul.

Din străinătate.

Belgrad, 10 Feb. n. Regele a permis lui Pasici să procure tunurile cu tir repede, unde voiește. De aceea Pasici a rămas și mai departe în officiu.

Francezii în Marocco.

Tanger, 10 Feb. Sultanul a primit pe conzul francez în audiență, cu care ocaziune a predat sultanului cadourile guvernului francez.

Moartea mitropolitului din Üsküb.

Belgrad, 10 Feb. Metropolitul Sebastian va fi înmormântat în Üsküb.

Separatiunea Bisericii de stat. Reforma cea mai mare ce a plănuț-o vre-odată un stat european, opera cea mai gigantică ce s'a conceput de guvernul unei mari națiuni, e desigur proiectul separării bisericii de stat, a Vaticanului de Republica franceză. De trei miniștri, Waldek-Rousseau, Combes și acum, Rouvier, așeză întregei politici de stat a Franței e iminent, separatiunii Bisericii de stat.

Acum un veac, pe timpul consulatului Napoleon Bonaparte s'a stabilit un concordat între statul francez și Papa Piu VII în interes reciproc. Puternicul consul n'avea o idee prea devată de biserica Romei, dar o înțelegea că li poate fi de folos; nici Papa Piu VII n'avea o idee prea măgulitoare de condolierul politic de tragediantele Napoleon cum îl zicea Piu VII, dar aprecia și el avantajele materiale ce le-ar putea dobândi din combinațiunea unui concordat. Astfel s'a stabilit tovrășia între doi factori, cari azi au dispărut cu secolul trecut de atunci abia mai stau în ființă, un alt Piu al X-lea la număr tot în fața unei republici franceze conduse însă azi d'un consul septenor nici că se poate mai puțin belicoasă.

Acceasta era și firesc, și era și inevitabil. Într'un secol o Republică, și încă o Republică mobilă nervoasă, cum e cea Franceză, nu putea rămânea tot aceeași.

Și în adevăr ea s'a transformat, cum e altminteale și concordatul însuși s'a transformat. Când se încheiase, se stabilise numărul episcopilor, al episcopatelor în Franța. Ce s'întimplat d'atunci însă? Sub diferitele regii și domnii ale lui Ludovic XVIII, Carol X și Louis Philippe, sub imperiul Napoleon III episcopatul au sporit cu opt.

Dar nu e numai atât călcăie de Concordat. În cursul timpurilor, teo-autocrația papală, ce o sabia al cărei mâner e la Roma, și al cărei vîrf e în toată lumea sclipitor și înepăcios zicea în cursul deceniilor veacului trecut de că în condițiile ei au permis, totdeauna s'a deperpus părții concordatului, pe baza că puterea papală fiind de esență divină, trebuie să se pună puterea lumescă, și nu ea puterea lumescă, din nebulositatea ei divină. de o putere lumescă, aceea a lui Carol cel mare.

Digresiuni de aceste, sau ca să ne servim d'o expresiune mai energică, de și puțin cam figurată: excapade de acestea a făcut directorul ticanul anul trecut cordinile ce le-a dat la neșii episcopii francezi din Dijon și Laval ca să se supună Republicei franceze, și acum, anul acesta luna aceasta din nou. Vaticanul s'a făcut din nou bil dând înalta sa aprobare unui episcop de ziu condamnat de tribunalele franceze.

Astfel la 25 Ianuarie, câte-va zile după constituirea ministerului Rouvier, secretarul de papal, mult necumpătatul cardinal, servitor Christos, Reverendissimul Pater Merry de oficial, felicită pe ilustrișsimul și reverendissimul episcop dela Angoulême într'o scrisoare adresată Monseniorului Ricard, pentru nesupunerea față de Republica franceză!

Cum nu se poate susține că Papa, de al X-lea, și secretarul său deși e tânăr, dar jesuit, că nu știu ce fac, e evident că s'a Seau s'a făcut culpabil din nou de călcăie de concordat. Căci a felicitat p'un condamnat de Ceta siastic recalcitrant, e o injurie consilierilor Curtea din Bordeaux și întregei magistratură franceze în exercițiul funcțiunii lor.

Deci separatiunea bisericii de stat e o trebuincioasă.

Dr. VICTOR D. GRAUR

medic universal, profesor calificat de școale medii p. studiul higienei.

Institut de dantură medicală și pentru tehnica de dinți.

ARAD, Piața Andrassy Nr. 22, etagiul I, vis-à-vis de casa comitatului.

Tractament special al durerilor de dinți și a boalelor de falci. Tură totală și particulară conform diferitelor proceduri. Plombări de ment, cu sticlă, email, porcelan, amalgam de aur, și aur chimice. Operațiuni diferite la așezarea coroanei de dinți. Coroane de porțud și aur conform indicațiunilor specialiștilor savanți. Dantură fixată și bilită, după sistem american. Tot felul de execuții de cauciuc. Dantură întreagă fără cerul gurii. Scoateri de dinți fără nici o durere.

Revoluția din Rusia.

Greva în Petersburg continuă, în Moscva e certată nobilimea, Polonia arde dela un capăt la altul de spiritul revoluționar. Spiritele se fac tot mai pretensive, afirmă sus și tare, că cu ucideri, întemnițări, cnută etc. nu se mai poate face ordine. Să se dea constituite poporul. Revoluționarii de-abia așteaptă ziua de 5 Martie, aniversarea răscoalei muncitorilor, când — se crede — va fi posibil, ca și țărănimea să-și ridice glasul și mâna contra stăpânirii.

De altă parte ceva senzațional. S'ar fi dat adecă de urma unei revoluții, în fruntea căreia ar sta Witte. Alții zic asta e numai persecuție.

Lupte pentru constituție.

Petersburg, 11 Febr.

Societatea metalurgică rusă a adresat ministrului preșdinte un memoriu, în care cer guvern constituțional.

Moscva 11 Febr.

În adunarea de erî sară a nobilimii prințul Trubeckoj a zis, că nu-și mai dă candidatura la președenție, fiindcă scopul lui a fost, ca să uniască totdeauna nobilimea, dar la discuția din urmă în chestia adresei s'a făcut scisiune. După el apoi nici un mareșal n'a mai vrut să fie preșdinte. Trubeckoj rămâne în oficiu însă până la noua alegere.

Revolta din Polonia.

Sosnowice, 11 Febr.

Greva ține mai departe. La încăerarea de erî au omorât 27 muncitori și un student, care din întâmplare trecea pe acolo. Cinci muncitori au murit, 36 s'au rănit. Răniri mai ușoare au fost mai multe.

Vargovia, 11 Febr.

Muncitorii dela mina din Milovick au început iar să lucre. O parte din culegătorii de litere iarăși e în grevă. Eventual vor face grevă și măcelarii (casapii). Din cauza plăților de mâne din fabrici se tem de revolte etc.

Revoltă generală.

Berlin, 11 Febr.

Lui Berliner Tageblatt i se telegrafează din Petersburg, că muncitorii sunt foarte nemulțămii, deoarece-ce nici-una din promisiunile țarului nu s'au împlinit. În capitala rusească e mare frica, că în 5 Martie, în ziua aniversării revoltei țaranilor, va izbucni o răscoală generală.

Noul ministru al internelor.

Petersburg, 11 Febr.

Ministrul internelor Bulugiu a sosit și a luat în primire conducerea ministeriului internelor.

Greva.

Petersburg, 11 Febr.

În atelierile Putilov se respândește grevă. 15 ateliere, cam 17000 muncitori au încetat lucru. Se lucră numai în două ateliere. În oraș una după alta alegă stiri alarmante. De altcun peste tot e în ordine.

Statarii e în guvernoratele Calis, Radon Cutais, în orașul Cutais și districtul, apoi în districtele Ucurgeti, Navo și Sonaki.

Petersburg, 11 Febr.

Încă nu s'a ajuns la o înțelegere între muncitori și stăpân. Greva se respândește. Studențimea zi de zi ține adunări; militia e la gata.

Studentii ruși.

Imperiul rus e fundat pe absolutism și civilizația modernă are drept principiu liberul examen. Va să zică între acești doi termeni: resoane de stat și cultură liberală cu greu se poate face o oare-care conciliațiune și că deci nesuccesă e tendința tuturor acelor, cari însărcinați cu conducerea școlilor de tot felul, au ca misiune să realizeze acest acord.

Viața studenților nu e veselă. Legea din 1884 ridicând prețul înscrierilor a avut de scop micșorarea numărului studenților. Nu s'a dovedit, că într'adevăr s'ar fi și micșorat. Însă e sigur, că populațiunea școlară n'a devenit mai bogată. Și când și-a plătit honorarele profesorilor și docentilor, când a achitat drepturile examenelor, nu-i rămâne mare treabă în buzunar. Printre acești oameni tineri, bogăția, bunăstarea e excepțiune. Cea mai mare parte aparține claselor celor mai modeste. Fii de neguțatori, de muncitori ori de popi, familia lor nu-i poate ajuta și trebuie să-și câștige cu propriu-le lucru prețul camerei unde locuiesc, pânăl ce o mănâncă, lecțiunilor ce le capătă și titlurilor, ce le câștigă.

Fără îndoială să află pentru ei dotațiuni și ajutoare și ar fi nedrept să nu recunoaștem spiritul de echitate și generositate, ce presidă la distribuțiunea lor. Să asigură, că aproape două treimi din studenți participă, ceea-ce e o proporțiune mare. Ba ce e mai mult, asta nici nu ajunge; sumele considerabile, ce li-se acorda sunt prea puțin de natură să-l scoată din incurcături.

Ei caută alte mijloace, căci trebuie să trăiască: și mai trebuie sub uniforma universitară să-și ție rangul cel puțin la aparență. Ei trimit deci anunțuri ziarelor și să oferă ca corepetitori. Lucru rău plătit și care face câteva ruble, cu cari își plătesc slaba locuință, camera inconfortabilă și prețul modest al unei mâncări foarte frugale. Aceasta, dacă vă convine, e o existență precară, neliniștită și penibilă, față de care energia juneții nu e destul de puternică, care trebuie să-l aștie la mâniile secrete a spiritelor, cari încă nu cunosc toată realitatea și cari cugetă, că cu știința ei are și cheia succesului, fericirii și norocului.

Îi apasă pe ei situația asta rău, fiindcă lipsa de avere nu e compensată pentru ei prin un lucru, cari la o așa vîrstă de multe ori îi ține loc de avere: orgoliul libertății, fiindcă obligațiunile, la cari sunt ei supuși sunt extrem de riguroase.

Nu înțeleg eu obligațiunile școlare: ele nu-s în Rusia nici mai bune, nici mai rele ca prin alte părți. Studenții trebuie să asiste la cursuri ca în Franța. Însă nu mai mult ca'n Franța: prezența reală nu le e impusă. Și presupunând că caletul unui camarad complesant le permite a sta în curent, nu se cere dela ei, să meargă singurencios la prelegeri.

Le lipsește o atmosferă generală de independență, sentimentul drepturilor lor și conștiința esereciului lor. Ei n'au nici libertatea de asociațiune, nici libertatea de uniune. Când vreau ei să vorbească de afacerile lor, le trebuie autorizațiunea rectorului. Când cer, ca ei să fie juri delictelor și greșelilor comise de camarazi lor, află ei în fața lor pretenșiunile opuse ale profesorilor și inspectorilor.

Asta le e lor mai odios. Ești din gimnasiu, liberat de un regim, care în Rusia e foarte sever, dotați, cu o diplomă, al cărui nume, certificat de maturitate esaltă orgoliul lor ei au sete numai de inițiativă și autonomie; aceasta o și discută mai mult. Asta e originea tuturor conflictelor și pentru a-și câștiga autonomie și independență fac ei disordine, cari sunt sancționate prin întreprinderi de studiu și înrolare în regiminte. (Independance Roumaine). Alexandre Hepp.

Războiul ruso-japonez.

Până acum lupta s'a dat numai pe teritoriu nerusesc. Acum Japonezii fac preparati să atace pe Ruși la Vladivostok, deci cu asta intră pe teritoriul rus. Faptul asta — se crede — va înstreina multe popoarele dela Japonezi și nu e eschis, ca eventual să iasă și din neutralitate.

Atacul dela Vladivostok.

London, 11 Febr. Lui «Daily Telegraph» i-se scrie din Shanghai: Japonia a comandat patru corăbii de război după modelul celor mai nouă corăbii de război engleze. Dacă se va mai încălzi vremea, amiralul Kamimura va începe asediul.

Flota baltică.

Corăbiile, cari în 2 ale lunii au părăsit Vosi-Bet, sosind aici ne spun, că flota baltică și acum e acolo. Nu au căpătat vesti din Petersburg.

London, 11 Februarie. Franța se zice, că ar voi să facă presie asupra Japoniei, ca să recomande condiții de pace, cari pot fi primite. Până acuma încă nu s'a făcut nimic.

Pacea.

Paris, 10 Feb. New-York Herald de erî aduce știrea din Petersburg, că partidul marilor duct s'a declarat pe lângă pace cu Japonezii, dacă condițiunile pot fi primite.

London, 10 Feb. Vestile despre pace sunt desmințite. Mai multe fot engleze însă scriu, că Rusia trebuie să încheie pace, de oare-ce nu mai e în stare să continue răscoiul. Witte s'ar fi și exprimat, în ce condiții ar fi dispusă Rusia. Rusia adecă ar evacua întreagă Mandciuria dimpreună cu peninsula Liaohing și ar recunoaște suveranitatea Chinei asupra teritoriilor acestora, mai departe s'a învoi, ca Japonia să le ia în arindă, Rusia să țină și mai departe Vladivostoc și Sachalin și nu plătește restituirea speselor războiului Japonia însă nu primește condițiunile acestea, fiindcă ea în primul rînd pretinde restituirea speselor de războiu.

Corabie maghiară confiscată.

London, 10 Feb. Din nagasaki s'a anunțat societății Lloyd că confiscarea vaporului «Siam» e considerată de îndreptățită.

Stoessel acasă.

London, 10 Feb. Primirea lui Stoessel în Rusia va fi foarte liniștită. Nu va merge corabie de război după el în Port-Said și Odesa, ci va veni pe vapor privat în Theodosia. Programul l-au schimbat, de oare-ce oficios Stoessel nu mai e considerat de erou așa mare, ca pe timpul asediului dela Port-Artfiur. După altă vesiune să tem de demonstrațiile partidei, ce e contra războiului.

NOUȚĂȚI.

A R A D. 13 Februarie n. 1905.

— Congregațiunea extraordinară a comitatului nostru este convocată pe 20 Februarie n. c.

— Stiri personale. Russu Șirianu, nou alesul deputat al Chișineului, a plecat azi dimineață la Băsești, să fie de față și să ajute la alegerea presidentului partidului național George Pop de Băsești, alegere (balotagiu) care se va face la 16 Februarie.

— Felicitări. Cu prilejul alegerii dela Chișineu, directorul ziarului nostru, dl I. Russu Șirianu a fost felicitat de numeroși amici personali și ai cauzei, ce reprezintă.

Între alții, l'au felicitat conștrații dela marele ziar bucureșcean „Universul”, și anume d-nii Virgil Dărăscu Ioan Popescu, Cornel Scurtu, Alexandrescu, Marian, Tamasu Macri, Procopiu, Marion, Mestugean, Cosco, Caliga, Rusănescu, Bojan, Marion, Minulescu.

Foarte caldă este următoarea felicitare a d-lui învățător din Șiria Alexiu Dobos, prieten din copilărie al d-lui Russu:

„... și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne scapă de cel rău! Ajută, Doamne, lui Russu, ca să învingă la Chișineu!... Cu aceste cuvînt pe buze se culcăra Joi seara fetițele mele Me-

lania și Elvira și mititelul meu Octavian. Și Domnul popoarelor a ascultat nevinovatele oftări ale micuților mei și împreună cu aceste ferbinte rugăciuni a lor mi s'a dat suflet românesc!... A învins Russu Șirianu, apostolul românismului, ziaristică românească de aici. Modestul dascăl strălucește azi ca un luceafăr splendid, ear dascălimea românească te privește plină de speranță și admirațiune... Bunul Dumnezeu să-ți deie putere și viață îndelungată ca să poți purta cu demnitate și neobosit stindardul la care te-ai însoțit".

— **Călătorie de plăcere.** Cât ar costa o călătorie la... lună?

Un american, care trebuie să aibă multă vreme de pierdut, a socotit prețul unui bilet de drum de fier, cl. III-a, de la pământ la lună.

După tariful căilor ferate americane, acest bilet ar costa 930.000 dolari, adică 4.650.000 franci.

Luând ca bază tariful German, călătoria ar costa cinci milioane de mărci, adică 6.250.000 franci.

Socotit câte 60 km. pe oră călătoria ar dura 2.500.000 de ore, adică 104.166 zile, sau 285 de ani.

Unde e americanul care va cerca să facă această călătorie?

— **Noul fișpan al Aradului.** Cu bucurie am luat la cunoștință, că fostul Urban Iván s'a dus din Spania. A făcut destule răboiuri ne plin de mare ură(?), ce a ținut s'o arate față de noi. Urmașul îi va fi se crede contele Iuliu Károlyi.

— **Academia Română** și-a ținut ieri, după amiază, la ora 1 sub președinția dlui Calinderu obicinuita-i ședință publică.

Dl Calinderu a anunțat membrilor societății moartea distinșilor academicieni, generalul Fălcoianu și Nicolae Ionescu și-n cuvinte emoționatoare le-a revocat figura și activitatea, ear dl Tocilescu a ținut un calduros elogiu al defunctului Nic. Ionescu.

Apoi dl I. Slavici, distinsul nostru amic, membru corespondent al Academiei române și director al institutului Otetelesanu, a făcut o interesantă comunicațiune despre „locul vorbelor în limba română”.

— **Ministru revoluționar.** Lui Witte, fost ministru rus i-au făcut perchișie în casă, fiindcă e învinuit, că e pârșă al mișcărilor revoluționare. În fiecare moment se așteaptă deșințarea lui.

— **Rectificare.** Deoarece în convocarea trimisă la adresa D-Voastră deodată cu raportul direcțiunii și al comitetului de reviziune s'a străcurat o eroare de tipar și anume: ca termin al adunării generale în loc de 25 Februarie s'a tipărit 28 Februarie, pentru evitarea a ori-ce neînțelegere ne luăm voie a vă aviza, că adunarea generală ordinară a institutului nostru, după cum s'a publicat și în ziare, se va ține în 25 Febr. st. la 10 ore înainte de meazăzi în localul institutului. Cu deosebită stimă: Direcțiunea institutului de credit și economii „Bihoreana”.

— **Logodnă:** Dl Iosif Stoica din Topleți și d-soara Emilia Buru, din Caransebeș fidanțați.

— **Hymen:** Dl Ilariu Cacorean din Alba-Iulia și d-soara Amalia Crișan din Geomal s'au logodit. Fecitările noastre!

— **D-soara Elisaveta Pop** și dl Dimitrie Bozdog și a serbat cununia lor, Duminecă în 19 Februarie în Ighiu cununia.

— **Producțiunea școlară.** Corpul învățătoresc dela școala gr.-or. din Tilișca are onoarea a vă invita la Producțiunea școlară care va avea loc Mercuri, în 21/15 Februarie a. c. în edificiul școlar, din incidentul serbării bramlului școlar. Începutul la 7½ ore seara. Venitul curat se va destina fondului școlar și bibliotecii școlare în părți egale. Tilișca, în Ianuarie 1905. NB. Contribuțiile benevole se primesc cu mulțămintă și se vor cuita pe cale ziaristică.

— **Marele furt de giuvaerice din Arad.** Vara trecută săptătorii necunoscuți între 14 și 29 Iulie au furat mulțime de giuvaerice dela Bernhard Deutsch. Abia acum se zice, că poliția ar fi dat de urma hoților.

— **Ludovic XVI** câtră țarul Nicolae II. „Volksstimme” din Magdeburg publică următoarele:

Dragă frate!

Starea în care te afli și în care ți-ai ajuns țara e ca situația mea cu 112 ani înainte de asta în Franția.

M'am hotărât să-ți dau unele sfaturi și îndrumări:

Nu încerca a te refugia în Peterhof, ori Gacina, fiindcă de acolo te poate scoate poporul, ca pe mine din palatul din Versaille. Petropavlovsk mie mi-aduce aminte de Bastille. Nicăieri n'ar fi mai sigur ca în Tokio.

Pe mine nu m'ar surprinde, de-ți perzi și tu capul, ca eu pe piața Concordiei lângă obeliscul de azi.

Asta e statul meu, ce ți-l dau din experiență.

La revedere!

Cu dragoste:

Ludovic XVI

— **Căinele barbier.** Alegerile dietale din ast an au fost curate, foarte constituționale, mai ales acolo, unde au căzut Românii! Documente, cari să ne îndreptățească a recunoaște aceasta, sunt nenumărate. Nime n-a beut, nime n'a lăcrat cu bani, toți au mers la urnă cu sufletul liniștit și nepătat. Să vă spun un exemplu. Birturile n'au fost deschise, numai pentru cei ce voiau să se însuflețască de ideea națiunii maghiare. Un „domn” din neamul lui Israel intră în sala s'a însuflețit de ideea... crâșmelor, pardon națională, încât a căzut la pământ în roadele „însuflețirii”. Cănele sau fidel stăpânului a venit să-l mângâie, dar lingându-l pe față neplăcut, stăpânul îi zice:

„Mai încet jupâne barbier, nu cum-va să mă tai, căci am să merg la votare.”

— **Un frusou cosmopolit.** Tinăra ducesă de Mecklenburg Schwerin pare că deja se ocupă de trusou pentru călătoria ei cu prințul imperial al Germaniei, hotărâtă a se face la sfârșitul lui Maiu. După sfaturile mamei sale, după sfaturile mamei sale, ducesa Anastasiu de Mecklenburg, care are foarte mult gust bun, pentru toalete, tinăra logodnică și-a comandat câte-o rochie de seară în fiecare capitală a Europei, bluze, rochii de ceremonie și rochii de apartament la Berlin și la Paris, rochii de stradă la Londra. Silită de matusile ei engleze, ea a comandat dantele în Irlanda. În sfârșit, ghețele și pantolii vor fi comandate la New-York.

— **Teritoarele de altoi și seceta din anul acesta.** În urma secetei abnormale din vara trecută aproape toate teritoarele de altoi au suferit în mare grad, din care motiv apoi cea mai mare parte a altoilor de vie din anul acesta sunt rău dezvoltate și așa nu sunt acomodate pentru plentarea viilor. Cu atât mai important este pentru proprietarii de vie să cuastfel de teritor de altoi care a făcut patru mari aparate de apă cari aparate pe vremea secetei în decurs de 24 ore (ziua și noaptea) au transportat tre, milioane litre apă, prin ce apoi altoile s'au dezvoltat în mod ideal. Acesta e primul teritor de altoi din jurul Târnavelor în Medappes (proprietarul Caspari Ferencz). Ziarul „Borászati Lapok” „acest Jurnal de specialitate cunoscut al Ungariei în numărul 47 sub titlul. Un teritor de altoi 1904 publică un articol în care în mod foarte măgulitor s'a ocupă cu teritorul numit și arată mai multe fotografii de pe acest teritor, cari fotografii documentă dezvoltarea minunată a altoilor de pe acest. Teritorul a cărui catalog ilustrat este înaintea noastră și care trimite acest catalog la dorință și cu grațiați îl putem recomanda cu cea mai bună convingere.

— **Important.** Damele știu mai bine, ce important e a avea o față drăguță, ten sănătos, ce putere, ce comoară înseamnă aceasta, ce preferită e o damă frumoasă. A fi frumoasă e totuși o problemă, mare nu ajunge, de e cineva drăguță, de posedă un exterior plăcut, feș și simpatie la temperament, lucrul cel mai important e curățenia tenului, care nu e pătat de pistru, e neted și rumen, Damale cunosc a astă regulă de frumsețe, pentru ceea-ce se îngrijesc foarte de ten se jertfesc bucuros ori-ce pentru arungerea și menținerea frumseții. Astăzi nu e taină, că singur numai laptele de castraveți, lapte curat englezesc al lui Balassa e cel mai eficace, deja după o folosire de 2—3 ori depărtează spușe, pistru, pete, dă lustru pielii, prefare tenul în o combinare de albeață, rumeneală, fineță. O sticlă 2 coroane. Să poate căpăta în spitărie. Să trimite pe poșta de spitărie. C. Balassa, Budapest Erzsébetfalva. În Arad: Ca spităria lui Földes Kelemen și droghistii Vojtek și Weiss.

CRONICA EXTERNĂ.

SUEDIA ȘI NORVEGIA.

Lucru știut este cum că uniunea între Suedia și Norvegia constă din faptul, că amândouă Statele au un singur rege și că în actul de uniune se stipulează o situație comună cu privire la pace și la războiu.

Statele își au fiecare Constituțiunea, guvernele, armata, marină, sistemele lor vamale, bugetul și datoriile lor naționale, tratatele lor comerciale etc. Numai dinastia este comună la amândouă Statele și uniunea se caracterizează prin aceea că este o alianță în contra ori-cărui atac ce ar veni de afară.

Uniunea Suediei și a Norvegiei datează de mult, încă dela 1814, după cum se știe. De atunci încoace s'au ivit multe neînțelegeri între cele două țări unite. Cauza este, că Suedia a avut unele avantaje. În primul loc ministerul afacerilor străine și consulatelor de Suedia.

De și acest minister funcționează pentru amândouă Statele, totuși, el nu este responsabil de cât numai față de parlamentul Suediei. Reprezentanții diplomației aparțin amânduror Statelor, dar, cum ei depind de ministerul afacerilor străine care este al Suediei nici nu are vreo influență Norvegia.

Cât despre consult. depinzând și ei de ministerul afacerilor străine sunt dirigați tot de Suedia. Prin urmare, în ce privește afacerile externe, Norvegia nu are nici un rol și aceasta dă naștere la neînțelegeri între cele două State care acum în urmă au ajuns așa de departe, în că nu e curios să se complice serios raporturile între Suedia și Norvegia.

Afară de aceasta, demnitățile cele mai înalte au fost date tot-deauna aristocrației suedeze și numai de cât-va timp regimul democratic norvegian a reușit să se impună întru că Suediei, Stat care ține la tradițiile aristocrației și la principiile autoritare, i-a convenit situația ei privilegiată față de Norvegia, pe când Norvegia, stat, democratic, nici odată, și din cauza acestei inegalități au rezultat conflicte, cari, s'a fi aplanate a trebuit să se recurgă la comite cari aveau însărcinarea de a găsi o soluție satisfăcătoare.

Dar nu s'a ajuns nici odată la un rezultat. Intre Norvegieni încă n'a fost un acord cu privire la ministerul afacerilor străine, când unii cereau în ministerul afacerilor să fie un minister comun cu Suedia și responsabil față de cele două parlamente, alții cereau pentru Norvegia un minister separat de acela al Suediei. Din cauza neînțelegerilor deci între cele două State a fost un timp când relațiunile au ajuns așa de încordate, în cât s'a crezut un moment, că va fi un conflict serios. Cei mai intransigenți suedezi au reau chiar săși impue voința, drepturile lor, calea armelor, și poate s'ar fi ajuns la un conflict serios, dacă teama de a se slăbi între S și și de a fi periclitat siguranța Statului lor, i-ar fi oprit. Veninătatea cu Rusia mai ales, și a stăpânit Finlande, era un pericol permanent întru Statele unite și bunul simț trebuia să evite încercare mai periculoasă de a se ajunge la un conflict.

Atunci s'a ales iarăși o comisiune comună de un număr egal de suedezi și de norvegieni care să se ocupe în special cu uniunea consulatelor, care comisiune a stabilit în 1903 să se instituie consulat speciale întru fiecare stat. În 1903 s'a parvenit la înființarea de consulat separate. Dar în curând s'a venit asupra acestei hotărâri și nu s'a ajuns nici un rezultat. După cât se pare Suedia ca consult. cari vor fi norvegieni, să fie de Norvegia și să depindă oare cum de ministerul afacerilor străine al Suediei. Dar acest jament nici nu poate fi primit de Norvegia, întru că uniunea nu se schimbă întru nimic, de fost până acum. În consecință, raporturile între cele două State pare, că vor lua altă față.

Biserica și statul în Franția.

Paris, 11 Febr. n. Paragraful referitor la despărțirea bisericii de stat camera franceză a votat cu 338 voturi, față de 187.

Criza patriarhatului.

Constantinopol, 11 Febr. n. Ședința a patriarhatului protestează contra minciunilor cultelor, care țin cu opoziția celor șapte episcopi, cari vreau abdicarea patriarhatului. Patriarhul nu vrea să abdică.

Bibliografie.

„Sămătorul” revistă literară săptămânală numărul are ultim următorul sumar: N. Iorga: Zilele străine din România; G. Vilsan: Mihai In-
 (poesie); M. Sadoveanu: În spital (schită);
 M. Marinescu: Ulrich omorătorul (legendă ger-
 mană); N. Iorga: Cronica. Redacția și Adminis-
 trarea: Strada regală Nr. 6. București.

POSTA ADMINISTRAȚIEI.

S. N. învățător Ghiculița. Abonamentul e
 plătit până la 1 Mai 1905.

— Atragem atenția on. public asupra anun-
 țului lui **Igaz Sándor**.

— Atragem atențiunea asupra anunțului a
 lui **Altman Ede**.

Redactor responsabil: Seyer Boss.

Editor-proprietar: George Nichia.

INSERTIUNI și RECLAME.

Igaz Sándor

ciasnornicar și giuv. argiu

ARAD, Piața L

lângă edificiul teatrului

Aur și argint calcat cumpărat
 cel mai mare de zi, ori s
 alte obiecte de aur și argint.

444

Furnizez acasă:

Cărbuni de peatră de Salgó-
 Tarján pentru 1 fl. 70 cr.

Cărbuni de lemn de fag pentru
 2 fl. 20 cr.

Lezne de foc mărunțite pentru
 1 fl. Cate o sută kilograme.

Comandele sunt a se adresa lui:

ALTMANN EDE

— vânzător de specialități. —

Arad, Str. Wesselényi Nr. 48.

La cumpărare de 500 kgr. ofertă specială

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNEA SUMARĂ.

1904		1905	
23 Ianuarie		15 Ianuarie	22 Ianuarie
ACTIV			
102448804	71938304 Reversa metalică Anr.	50928757	72119001
3074300	30510500 " -trate Aur.	20034000	70962757
42716673	Argint și diverse monete		3279193
8894136	Portofoliu Român și Străin		3366256
11999980	(*) Impr. contra ef. publice	6218200	43142841
13839240	" " " " " in cont curent	3120548	40931900
1732546	Fonduri publice		9608058
5567308	Efectele fondului de rezervă		9338748
567912	" " " amortisarea imob. și material		11999940
193202	Imobili		11999940
80917625	Mobilier și Mașini de Imprimerie		14732273
17182978	Depozite libere		14732273
289134764	Compturi curente		1704546
	Compturi de valori		1704546
			5638849
			5638849
			588950
			569051
			107369
			193993
			79206385
			80398485
			17777075
			20607520
			16649564
			17073156
			276554044
			277517474
PASIV			
12000000	Capital		12000000
18209715	Fondul de rezervă		12000000
2740900	Fondul amortisării imobilelor și material		19546217
174504000	Bilete de Bancă în circulațiune		19546217
—	Profituri și pierderi		2923784
129899	Dobânzi și beneficii diverse		2923784
80917625	Depozite de retras		162787640
632625	Compturi curente		162516290
—	Compturi de valori		—
289134764			90018
			132698
			79206385
			80398485
			—
			—
			—
			—
			276554044
			277517474

Scomptul 5%

*) Dobânda 6%

Bijuterii, oroloage, aur calcat

ai recuise de argint, seduli de ama-
 agetare cumpără pentru prețurile cele mai
 mari ori le schimbă pentru obiecte noi

DEUTSCH IZIDOR

ciasnornicar și giuv. argiu

ARAD, Strada Bisericii
 (Palatul minorilor.)

svorul cel mai eficient de cumpărare de
 bijuterii și oroloage.

Atențiune!

Dacă dorești ghetă bune, eficiente și fine
 nunci le cumpără din prăvălia de ghetă
 orăntu dame și domni a lui Brécsku
 Károly de pe piața Arpad Nr. 5 (edifi-
 ul bisericii izraelite) unde comandele se
 efectuează mai punctual.

Se pot căpăta totfelul de ghetă con-
 ținătoare în atelierul meu. Rog binevoi-
 ul concurs al onoratului public, cu de-
 bită stimă

Brécsku Károly

pantofar.

Friedmann Lajos

prăvălie de coloniale și delicatose

ARAD, Piața Libertății Nr. 4 (lângă cafenea Pölzl)

Am onoarea aduce la cunoștința onoratului public că pe piața Li-
 bertății (lângă cafenea Pölzl), am deschis

o prăvălie de coloniale și delicatose

corespunzătoare cerințelor timpului modern.

Am stabilit în deposit tot felul de cele mai bune coloniale, beuturi din
 țară și străine, ceaiuri, prăjituri pentru ceai (Căbosi prăjit) mare asor-
 timent cu delicatose, cașuri, mezeluri (și coșeri) ș. a. m.

Am cer protecția onor. publice îl asigur despre servicii punctual și solid.

Cu deosebită stimă

Friedman Lajos

Arad, Piața Libertății nr. 4 (l. Pölzl).

Comandele din provincie
 se execută prompt.

520

VARGA JÁNOS

atelier de tapiserie și infrumșetare.

Arad, Strada Zrinyi Nr. 2 (Casa Sebessi).

Recomandă magazinul sau bogat asortat cu modele
 de garnituri de salon, de odă pentru bărbați, precum
 și de otomane pentru dormitorii și refectorii.

BUDGETE și PLANURI

447

dela cele mai simple până la cele mai corăspunzătoare
 gratuit.

REPARĂRI și TRANSFORMĂRI

după stil modern în loc și în provincie

Obducere de biliarde pentru prețurile cele mai culante.

Nouă ferărie în Arad.

Am onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în

Arad, piața Boros Béni Nr. 6
o nouă ferărie

cu articoli fabricație proprie, și parte comandat din le

primul rang.
Primesc comande de r

mente pentru mori, anume re
moară.
Fer bătrân și metale se
Cărbuni de fag se pot

Rugând prețiosul sprijit

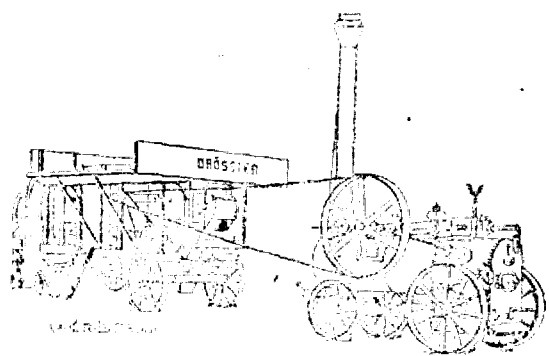
S. prea gra Izi
fabricant easc otel în Ujézná

Carol Drössler

fabrica oad. reg. de mașini agricole.

Budapesta, VI. Váci körút 59

transportă automobile, locomotive cu vapor, grapă de vapor, imblăce cu vapor, imblăce de mână și (jărgányos) motosre de ulei crud, montează mori și tot felul de mașini agricole.

Marfa solidă, pe lângă condițiuni favorabile de piață. —

Se trimit cataloage de preț și cheltueli gratuit.

Se caută agenți.

490

CREMA MARGARETA

a lui

FÖLDES

este un mijloc lipsit de grăsime, inofensivă cu efect grabnic și sigur, care face să dispară alunițele, petele de ficat, roșia de pe nas și de pe mâni. Mijloc mai bun pentru obraji și mâni aspre nu există.

9 3 Efect instantaneu. 6

Pretul 1 cor.

442

Preparată de

FÖLDES KELEMEN

Farmacist în Arad.

Nr. Telefonului 111.

PUMPE DE VIN

reg. ung. priv. și țevi de gumi calitatea cea mai bun.

Din cilindrul pompei se scurge vinul până la cel din urm strop, ear sâmburii de struguri, coaja și alte părți necurate îndepărtează numai de cât, prin a-ța pompa nu se strică și ni vinul nu se poate strica. Pentru funcționarea pompei se da garanță pe 3 ani (reparație gratuită).

PUMPE DE FOC

cu ventiluri rotunde. Pentru comune foarte potrivite, de o re a întrebuințarea de apă nesipoasă ori murdă nu schie serviciu. Pentru funcționarea regulată a mașinei se primește garanție p 3 ani (reparare gratuită). Șrupe potrivite unitare și țevi d căneapă din launtru căstușite cu gumi cu prețurile cele mai ieftin

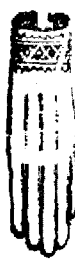
Fantani cu țevile trebuincioase în preț de fabrică.

HÖNIG OTTO

fabricator de pompe reg. ung. priv.

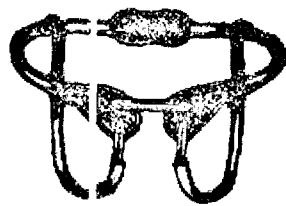
Arad, Rákóczy-utea 27.

Stropitori de vie se primesc spre reparare

cravane pentru mânusi și suspensorii a lui

HUBATSCEK T.

ARAD, Szabadság-tér 20 sz.

(In casa Băncii populare și de industrie Aradane.)

Recomandă on. public mânușile pentru femei și bărbați fabricate în atelierul propriu, în toată culoare și în tot faazonul, pe lângă prețurile cele mai culante mai departe se capătă tot felul de mijloace de pansa din materia cea mai bună, fabricate conform indicația nilor medicale. Mai departe recomand asortimentul de cravate, pe cari le vënd pentru prețuri extraordinar de echitabile. Rugând spriginul binevoitor al public rămân cu respect: Hubatschek T.

303

Nou magazin de mobile în Arad.

Szabadság-tér 17. szám.

Am onoare a aduce la cunoștința p. o. public, că azi am deschis în Arad un magazin de mobile sub firma Improtocolată a lui

FISCHER J.

care magazin este filia magazinului de mobile din Timișoara, existent deja de 28 ani.

În urma principiului meu, a experiențelor mele multiple câștigate și a capitalului de circulație suficient mă aflu în poziția plăcută să satisfac tuturor cerințelor on. public pe deplin.

Când îmi iau voia a recomanda noua mea întreprindere prețiosul sprijin al on. public, promit că voi nusi să binenerit de încrederea binevoitoare a on. public prin serviciu prompt, prețuri culante și marfă digentă de calitate inexceptionabile.

312

Cu deosebită stimă:

FISCHER J.

măestru tapersier.